

Keuzebegeleiding (LOB)

havo 3

2024 - 2025

CLD

Christelijk Lyceum Delft

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	2
2.	LoopbaanOriëntatie & -Begeleiding (LOB)	3
3.	Tijdpad	3
4.	Tweede Fase	4
5.	De verplichte vakken en keuzemogelijkheden	5
6.	Technasium	6
7.	Wat kan ik met mijn profiel?	7
8.	Veelgestelde vragen	8
9.	Vooropleidingseisen hoger onderwijs: van havo naar HBO (QR-code)	9

1. Voorwoord

Beste ouders/verzorgers en leerlingen uit klas 3,

Voor u en jullie ligt het 'blauwe boekje' over LoopbaanOriëntatie en -Begeleiding (LOB) in havo 3 op het Christelijk Lyceum Delft. Dit boekje geeft informatie over de diverse keuzemogelijkheden en de belangrijkste veranderingen die er in de bovenbouw van de havo zijn. Op een later moment volgt het tweede 'blauwe boekje' met een toelichting op de verschillende vakken, zowel de vakken die kunnen worden gekozen als de vakken die alle leerlingen volgen.

Naast de inhoud van deze boekjes zal er over verschillende 'nieuwe' vakken voorlichting worden gegeven tijdens de gecombineerde leerling/ouderavond van **dinsdag 21 januari 2025**. Leerlingen en ouders kunnen zich een aantal weken voorafgaand aan deze avond inschrijven, daarover wordt nog gemaild.

Het is de bedoeling dat de inhoud van deze twee boekjes, samen met de toelichting van de decaan tijdens de twee voorlichtingsavonden in september en januari, voldoende houvast bieden om na het derde rapport in havo 3 een verantwoorde pakketkeuze voor de bovenbouw havo te kunnen maken.

Ter ondersteuning zal voor de meeste vakken door de betreffende docenten in maart een advies aan elke leerling worden uitgebracht over de kans om dat vak met succes in de bovenbouw te volgen. Dit advies wordt gebaseerd op de resultaten en de indrukken die de leerling in de derde klas op de docent heeft gemaakt.

Tijdens de mentorles begeleidt de mentor de leerlingen met hun keuze aan de hand van spellen, stellingen en informatie over de te kiezen mogelijkheden. Achterin dit boekje is een overzicht te vinden van de vakkenpakketeisen per vervolgopleiding. Naast kennis van wat er aan studiemogelijkheden in het hoger onderwijs is, worden leerlingen geconfronteerd met hun zelfbeeld: wie ben ik, wat interesseert me en wat vind ik belangrijk. Vragen waarvan het ook goed zou zijn als ze thuis ter sprake komen.

Het CLD hoopt dat zoveel mogelijk van onze leerlingen uiteindelijk een keus zullen maken waar zij achteraf geen spijt van hebben en die hen voorbereidt op een geslaagde toekomst op school en bij hun loopbaan daarna.

Veel succes met het maken van een keuze!

mw. D. (Daniëlle) Hartkamp
Decaan havo
d.hartkamp@chrlyceumdelft.nl

2. LoopbaanOriëntatie & -Begeleiding (LOB)

Het Christelijk Lyceum Delft vindt het belangrijk dat ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte zijn van wat er op school gebeurt rond het decanaat. Een goede oriëntatie op mogelijke vervolgopleidingen en discussies over toekomstplannen moeten zowel op school als thuis plaatsvinden.

Daarom kunt u in het infobulletin meestal een stukje vinden over de LOB-activiteiten van het Christelijk Lyceum Delft. Er zal ook enkele keren per jaar een nieuwsbrief onder leerlingen verspreid worden waarin de activiteiten op het gebied van profiel- en studiekeuze onder de aandacht worden gebracht.

3. Tijdpad profielkeuzebegeleiding havo 3, 2024 - 2025

week 36 t/m week 39	Groepsvorming; kennismaken leerlingen met mentor en 'toekomst'; gesprekken van mentor met kleine groepjes leerlingen
week 37 dinsdag 10 september 2024	Kick-off keuzeprogramma deel 1 (profielkeuzeproces)
week 38 donderdag 19 september 2024	1 ^e voorlichtingsavond voor ouders (keuzebegeleiding + kennismaken mentor)
Week 43	Toetsweek 1
Week 44	Herfstvakantie
Week 45 maandag 4 november 2024/dinsdag 5 november 2024	Profielkeuzevoorstelling 'Later begint nu'
week 48 dinsdag 26 november 2024	Bezoek Hogeschool Leiden
week 49 vrijdag 6 december 2024	Laatste inleverdag stageadres
week 52 + week 1	Kerstvakantie
week 2 t/m 4 ma. 6/01/2025 - vr. 31/01/2025	Voorlichting door de vakdocent in de les over de inhoud van hun vak in de bovenbouw.
week 3 di. 14, wo. 15, do. 16 januari 2025 vrijdag 17 januari 2025	snuffelstage (waar mogelijk) 1 ^e en 2 ^e uur: evaluatie snuffelstage met mentorklas; uitwerken stageverslag
week 4 maandag 20 januari 2025 dinsdag 21 januari 2025	Inleveren stageverslag (= handelingsdeel) Vakkencarrousel (= voorlichting nieuwe vakken) samen met ouders op ouderavond (verplicht). Aanvang 19.00 uur
week 5 t/m 11	Invullen adviezen docenten in Magister
week 8 maandag 17 februari 2025	Deadline voorlopige profiel- en vakkenkeuze in Zermelo
week 9	Voorjaarsvakantie
week 10 t/m 12	Keuzegesprekken van de leerling met de decaan (mentoren dragen leerlingen aan);
week 13 donderdag 27 maart	Bezoek InHolland (voor leerlingen die kiezen voor profielen NG/NT)
week 14	Prognose- en rapportvergaderingen
week 18 & week 19	Meivakantie
week 22 dinsdag 27 mei 2025 (vóór 08.30)	Deadline inleveren definitieve profiel- en vakkenkeuze bij mentor (uitdraai Zermelo met handtekening ouder)

4. De Tweede Fase

De opzet van de 2^e fase zoals die werd ingevoerd eind jaren 90 was om leerlingen actiever en zelfstandiger dan voorheen te laten leren, om recht te doen aan verschillen en om alle leerlingen een brede basis te geven. Naast kennis werd meer tijd ingeruimd voor het aanleren van vaardigheden als plannen, onderzoek doen, bronnen raadplegen, verslaglegging en presenteren.

De samenstelling van het pakket bestaat uit een gemeenschappelijk deel van een aantal verplichte algemeen vormende vakken, uit een profieldeel van op elkaar afgestemde vakken m.b.t. de aansluiting op een vervolgopleiding en een vrij te kiezen deel.

De leerlingen moeten een van de vier profieldelen kiezen. Elk profieldeel omvat drie verplichte vakken. Voor het vierde profielvak kan uit een klein aantal mogelijkheden worden gekozen. In het (verplichte) vrije deel kiezen de leerlingen tenslotte nog een examenvak. Voor deze laatste twee keuzemogelijkheden heeft het CLD eigen beslissingen genomen.

Let op: indien een keuze roostertechisch niet mogelijk is, zal naar een alternatief gezocht moeten worden!

5. De verplichte vakken en de keuzemogelijkheden

N.B. Voorlichting over nieuwe vakken als natuur, leven & technologie (NLT), bedrijfseconomie, informatica en bewegen, sport & management (BSM) vindt voor de leerlingen en ouders op de voorlichtingsavond in januari plaats.

Overzicht profielen 4&5 havo

Gemeenschappelijk deel
Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Lichamelijke Opvoeding
Culturele en Kunstzinnige vorming (CKV)
Godsdienst

Profiel	C&M	E&M	N&G (T)	N&T (T)
Verplicht profieldeel	Frans of Duits Geschiedenis Aardrijkskunde	Wiskunde A of B Geschiedenis Economie	Wiskunde A of B Scheikunde Biologie	Wiskunde B Natuurkunde Scheikunde
Één profielkeuzevak	- Frans - Duits - Tekenen - Muziek	- Aardrijkskunde - Bedrijfseconomie	NLT T: O&O	- Informatica - NLT T: O&O
Één vak in het vrije deel	Zie schema	Zie schema	Zie schema	Zie schema
Technasium			O&O als profielkeuzevak niet mogelijk in combinatie met NLT	O&O als profielkeuzevak niet mogelijk in combinatie met NLT

Vrije deel
Informatica
Natuur, Leven en Technologie (NLT)
Natuurkunde
Scheikunde
Wiskunde A
Wiskunde B
Biologie
Muziek
Tekenen
Geschiedenis
Aardrijkskunde
Economie
Bedrijfseconomie
Frans of Duits
BSM
Havo-p (voor C&M en E&M)

Aanvullende eisen rondom keuzeproces
- Voor wiskunde B moet het cijfer voor wiskunde minimaal een 6,5 zijn
- Voor BECO en biologie moet wiskunde een voldoende zijn
- Voor NLT moeten natuurkunde, scheikunde en biologie samen gemiddeld een 6 zijn en in die vakken maximaal één 5
- Havo-P mag alleen gekozen worden in de profielen C&M en E&M

6. Technasium

- ⇒ O&O als profielkeuzevak (is wettelijk toegestaan).
- ⇒ Combinatie NLT en O&O niet mogelijk.
- ⇒ O&O kan alleen worden gekozen binnen een N-profiel;
- ⇒ O&O kan alleen worden gekozen door leerlingen die in de onderbouw tot en met de derde klas het vak binnen het Technasium hebben gevolgd op het CLD of een andere school.

Natuur en gezondheid
Wiskunde A óf Wiskunde B
Scheikunde
Biologie

Natuur en gezondheid (één profielkeuzevak)
Onderzoek & Ontwerp

of

Natuur en techniek
Wiskunde B
Natuurkunde
Scheikunde

Natuur en techniek (één profielkeuzevak)
Onderzoek & Ontwerp

7. Wat kan ik met mijn profiel?

Mogelijke vervolgopleidingen en beroepen vanuit een bepaald profieldeel

Cultuur & Maatschappij

Dit profiel is bedoeld voor leerlingen die belangstelling hebben voor kunst, cultuur, maatschappelijke vakken, taal en rechten. Gedacht kan worden aan beroepen als leraar basisonderwijs of voortgezet onderwijs, maatschappelijk werker, psycholoog, jurist reclamefotograaf, uitgever, journalist, illustrator, bibliothecaris, recreatiebegeleider.

Scan deze QR-code voor een uitleg van de Hogeschool Utrecht over het profiel C&M

Economie & Maatschappij

Dit profiel kan worden gekenschetst als 'dé weg naar het zakenleven'. Mensen die dit profiel kiezen zullen meestal terecht komen in banen die iets te maken hebben met economie, arbeid, recht en veiligheid. Gedacht kan worden aan beroepen als administrateur, functies bij een bank, commercieel medewerker, marketing manager, hoteldirecteur, Europees secretaresse, belastingadviseur, jurist.

Scan deze QR-code voor een uitleg van de Hogeschool Utrecht over het profiel E&M

Natuur & Gezondheid

Dit profiel bereidt voor op opleidingen die met gezondheidszorg en milieu te maken hebben. Gedacht kan worden aan de verpleging, laboratoriumwerk, milieukunde, landbouw en paramedische opleidingen zoals fysiotherapie.

Scan deze QR-code voor een uitleg van de Hogeschool Utrecht over het profiel N&G

Natuur & Techniek

Het profiel Natuur & Techniek is een exact profiel, dat voorbereidt op technische beroepsopleidingen. Beroepen waaraan gedacht kan worden zijn aannemer, chemisch analist, verkeersvlieger, IT-specialist, materiaaldeskundige, chemisch technoloog, fysisch geograaf, geoloog.

Scan deze QR-code voor een uitleg van de Hogeschool Utrecht over het profiel N&T

8. Veelgestelde vragen

- 1. Blijft mijn huidige klas intact?**
Nee, de 4de klassen worden opnieuw samengesteld.
- 2. Kom ik automatisch met mensen met dezelfde vakken in de klas?**
Nee, het kan, maar hoeft niet.
- 3. Kan ik vragen of ik bij een vriend (in) in de klas kom?**
Nee, daar kan geen rekening mee gehouden worden.
- 4. Kan ik in de 4de klas van klas wisselen?**
Nee, want de klassen zijn evenwichtig samengesteld.
- 5. Kan ik na 27 mei mijn profiel nog wijzigen?**
Heel soms, als het past, want na 27 mei begint de roostermaker direct met de indeling voor het volgende jaar. Je moet overigens wel een heel goede reden hebben.
- 6. Kan ik na het havo naar het vwo?**
Ja, een havodiploma geeft je toegang tot het vwo. Je stroomt dan in in 5 vwo. Je behoudt in principe hetzelfde profiel maar zult wel een vak extra moeten volgen. Op het vwo is een moderne vreemde taal (naast Engels) verplicht.
- 7. Mag ik een extra vak kiezen?**
Ja, als je een 7 gemiddeld staat voor alle vakken die je in de 4de klas zult hebben en als je een positief advies krijgt van je docenten. Houd er wel rekening mee dat een extra vak bijna altijd dubbelzettingen oplevert (met vaste vakken) en dat je gemiddeld drie uur meer lestijd hebt in de week. Denk dus goed na waarom je voor een extra vak zou kiezen en of je die druk aan gaat kunnen.
- 8. Wordt het extra vak gewoon ingeroosterd?**
Nee, meestal niet. De roostermaker roostert eerst de vaste vakken in en kijkt daarna wat de mogelijkheden zijn voor het extra vak. Hij zorgt er dan voor dat het in je rooster komt te staan. Een extra vak levert zoals gezegd bijna altijd dubbelzettingen op (met vaste vakken) dus het extra vak kan heel vaak niet ingeroosterd worden. Dat betekent dat via zelfstudie moet worden gevolgd.
- 9. Mag ik met dat extra vak ook weer ophouden als het niet gaat?**
Nee, je mag er aan het einde van de 4de klas mee stoppen als je uiteindelijk toch geen examen wilt doen in dat vak. De eerste twee schoolweken zijn de enige weken waarin je nog kunt aangeven dat je het vak toch niet wilt volgen, daarna blijft het in je rooster staan.
- 10. Kan ik in de 4de klas een vak wijzigen als het niet bevalt?**
Nee, dat kan niet. Je hebt in de derde klas je definitieve keuze gemaakt, na een heel uitgebreid keuzeprocess. We verwachten dan ook dat die keuze in mei weloverwogen is. De roosters zitten heel vol en dat betekent dat er geen ruimte is om te wijzigen.

9. Vooropleidingseisen hoger onderwijs: van havo naar HBO

Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs
Geldig van 01-09-2024 t/m heden

Om deze regeling te zien, kan deze QR-code gescand worden. Jullie kunnen kijken bij bijlage B.

